

עמ"ת 501/14 - יקיר אליאסוב נגד מדינת ישראל

10 אוגוסט 2014

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
עמ"ת 501-14 אליאסוב נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופט גד גדעון
העורר יקיר אליאסוב
נגד מדינת ישראל
המשיבה

נוכחים

העורר וב"כ עו"ד ליאור כהן

ב"כ המשיבה - עו"ד שרית אלישע

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

ערר על החלטת בית משפט השלום הנכבד בב"ש (כב' סגן הנשיא, השופט איתי ברסלר-גונן) מיום 22.7.14, במסגרתה האריך את מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

העורר בן כ- 22 שנים, הואשם בכתב האישום בעבירת סחר בסם מסוכן, כאשר לפי הנטען, מכר לסוכן משטרתי ביום 8.1.14, סם מסוג קוקאין במשקל 7.56 גרם נטו, תמורת 4,000 ₪, אשר מהם - 1,000 ₪, אשר שולמו על ידי הסוכן לאחר, כתשלום על חשבון החזר הלוואה שנטל העורר מאותו אדם, ו- 3,000 ₪, אותם מסר הסוכן לעורר לכאורה במועד ביצוע העבירה.

לחובת העורר רישום ללא הרשעה בגין עבירת רכוש מבית המשפט לנוער, וכן הרשעה בעבירת רכוש נוספת בגינה טרם ניתן גזר דין, והעורר ביצע לכאורה את המיוחס לו בכתב האישום בתיק הנוכחי, בעודו ממתין למתן תסקיר לעניין העונש בתיק האחר.

אין מחלוקת לעניין ראיות לכאורה ועילת מעצר.

הסניגור הדגיש כי ככל שבוצעה העבירה, הרי שהיא בוצעה על רקע סחיטה בכוח של ממש, שנסחט העורר על ידי אדם לו חב סכום כסף גדול. כן נטען כי העורר מכור מזה כ- 7 שנים להימורים, בגינם צבר חוב בסכום עתק - כחצי מיליון ₪.

כן נטען כי העורר עבר בעבר, בהיותו נער, טיפול מוצלח בסיוע שירות המבחן, הוא התגייס לצה"ל, שירת שירות מלא כלוחם ביחידה קרבית ואף סיים בהצטיינות קורס צלפים והיה מועמד לפיקוד, אלא שבסופו של דבר לא עבר קורס פיקודי בשל הסתבכות בעבירת רכוש בגינה הורשע.

לפיכך, ביקש הסניגור לשלוח את העורר להליך טיפולי לגמילה מהימורים ולשם כך ביקש להפנותו לשירות המבחן לעריכת תסקיר.

בית המשפט (כב' השופט יואב עטר) נעתר בהחלטתו מיום 13.5.14, לבקשה להפנות את העורר אל שירות המבחן, תוך שציין כי אין בעצם ההפניה לטעת ציפייה בליבו של העורר.

שירות המבחן הגיש תסקיר ראשון בעניינו של העורר ביום 28.5.14, במסגרתו פירט את נסיבותיו האישיות של העורר, בין היתר נוכח היכרות עמו מהליך קודם. נלמד כי העורר אכן התמכר לסמים בהיותו כבן 15 וזאת על רקע היות אביו מכור להימורים. במפגש שהתקיים עם העורר בחודש ינואר 2014 (בדיעבד ניתן לומר כי המפגש התקיים סמוך למועד ביצוע העבירה הנדונה בכתב האישום כאן, לכאורה) שיתף בפתיחות בנושא התמכרותו ונראה כי החל בתהליך של התבוננות עצמית והבין כי מדובר בהתמכרות בעוצמה גבוהה. בהמשך חלה נסיגה מסוימת בתהליך והעורר נמנע מקשר עם שירות המבחן לתקופה של כשבועיים, אשר בתומה חידש את הקשר ושירות המבחן התרשם כי החל בתהליך של שנטילת אחריות על בחירותיו.

לפיכך, ביקש שירות המבחן להפנות את העורר לטיפול במרכז לגמילה מאלכוהול ומהימורים בב"ש, אלא שבמהלך חודש מרץ, כאשר ניסה שירות המבחן ליצור קשר עם העורר, לא נענה ורק בסוף חודש מרץ 2014, הגיע העורר לשירות המבחן והסכים לשתף פעולה בטיפול.

נדגיש, כי כל האמור התרחש עוד טרם נעצר העורר בגין העבירה מושא כתב האישום. העורר נעצר ככל הנראה עם חשיפת מבצע הסוכן, רק ביום 29.4.14.

מן התסקיר נלמד, כי מסוף חודש מרץ ועד 12.5.14, לא עלה בידי שירות המבחן ליצור קשר עם העורר על מנת לקדם כניסתו לטיפול (ברי כי שירות המבחן לא ידע בזמן אמת על מעצרו של העורר).

שירות המבחן התרשם כי לעורר מוטיבציה גבוהה להשתלב בטיפול, ולהיגמל מהתמכרותו להימורים.

בסופו של התסקיר, המליץ שירות המבחן לשלב את העורר בהליך טיפולי במסגרת קהילה סגורה - קהילת הדרך.

לאחר שניתן תסקיר משלים בעקבות החלטת ביניים, התקיים דיון בפני כב' השופט עטר ביום 6.7.14, במסגרתו הורה על יציאת העורר לראיון קבלה בקהילת הדרך.

בהמשך, יצא העורר לראיון ונמצא מתאים לטיפול גמילה על ידי הנהלת הקהילה.

כאמור בהמשך, התקיימו דיונים בפני כב' סגן נשיא השופט ברסלר (ככל הנראה במסגרת התורנות) וביום 22.7.14, דחה את בקשתו של העורר להשתלב בטיפול בקהילה סגורה והאריך מעצרו עד תום ההליכים.

במסגרת ההחלטה קבע בית המשפט קמא בין היתר, בהסתמך על פסיקה, כי שחרור אדם להליך גמילה בשלב המעצר, הינו חריג העשוי להתקיים בנסיבות שפורטו בפסיקה, ושחרור נאשם אשר לו מיוחסת עבירת סחר בסמים, הינו לדברי בית משפט קמא, "**... חריג שבחריגים**".

בית המשפט קמא סבר כי בענייננו לא הוכח שהעורר השתלב בהליך גמילה עובר למעצרו, שכן כל שנעשה היה בדיקה ראשונית של ההתאמה. כן סבר בית המשפט קמא כי העורר לא גילה מוטיבציה כנה להשתלבות בהליך, אלא רצונו נבע מן ההליך האחר שהתנהל נגדו ולראייה, חוסר שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן בתקופות מסוימות.

לפיכך, ונוכח המיוחס לעורר סבר בית המשפט קמא, כי אין לשחררו לחלופה טיפולית.

במסגרת הערר טען הסניגור בין היתר, כי לעורר מוטיבציה כנה וחזקה להגמל וכי ככל שביצע את העבירה, הרי שביצע אותה רק על רקע התמכרותו. הסניגור הדגיש כי אין מדובר בסוחר סמים "קלאסי" המתפרנס בשגרה מסחר בסמים, ולראייה, הקושי של העורר להשיג את הסם שמכר לסוכן לכאורה, אשר בגינו נדרשו מאמצים חוזרים ונשנים על פני תקופה של כחודש.

הסניגור סבור כי היות שהליך טיפולי נשא פרי בעבר והביא לתפקוד נורמטיבי, ואף למעלה מכך, של העורר, אשר התבטא בשירות קרבי בצה"ל, וכיוון שנמצא שיש לעורר מוטיבציה גבוהה להשתלב בהליך ולהיגמל, הרי יש סיכוי גבוה שהליך טיפולי ישא פרי גם כעת ובכך יצא נשכר לא רק העורר, אלא גם האינטרס הציבורי.

ב"כ המשיבה סבורה כי החלטת בית משפט קמא מאזנת נכונה בין כל השיקולים וכי אין להתערב בה.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, סבורני כי אין להתערב בהחלטת בית משפט קמא.

ראשית יאמר, כי אין מדובר בעורר שעברו "נקי" מרישומים פליליים, ויש חומרה מיוחדת בכך שביצע לכאורה את העבירה בגינה מואשם כעת, לאחר שהורשע במסגרת תיק אחר בעבירת רכוש, ותוך שהוא ממתין לתסקיר לעניין העונש. משמע, לא היה בהליך שהתנהל נגדו ובעונש שצפוי היה להיגזר עליו, כדי להרתיעו מביצוע העבירה לכאורה.

על פני הדברים נראה כי יש ממש בטענת הסניגור, שהעבירה לא רק שבוצעה (ככל שבוצעה) על רקע התמכרותו של

העורר להימורים, אלא כתוצאה ישירה ממש של אלימות שנקט נגדו האדם לו חב כספים (אין חולק עם זאת, כי לא עשויה לעמוד לו בנסיבות ההגנה, מסוג כורח או צורך), אלא שאין בנסיבות אלה להפחית באופן דרמטי את המסוכנות העולה מן העבירה המיוחסת לעורר, המתבטאת בין היתר בסוג הסם שמכר לכאורה שהינו אחד הקשים שבסמים המוכרים, בכמות הגדולה יחסית, ובגובה התמורה ששולמה בגין הסם לכאורה.

כמו בית המשפט קמא, גם אני סבור כי לא ניתן לומר שהעורר החל בפועל בהליך טיפולי עובר למעצרו. כל שנעשה עד מועד המעצר היה עמידה בקשר עם שירות המבחן אשר במהלכו נערכו שלוש פגישות בלבד בינואר ובמרץ 2014.

יתירה מזאת, כאמור, נלמד מן התסקיר כי פעם אחר פעם, ניתק העורר מגע עם שירות המבחן, ולא התייצב לפגישות חרף פניות קצינת המבחן. גם אם אין בכך לשלול את כנות המוטיבציה שלו להיגמל כעת, הרי שיש בכך להעלות סימן שאלה משמעותי ביחס ליכולתו להרתם לפעילות ולהתמיד בהליך מפרך וממושך של גמילה בקהילה סגורה.

נוכח כל האמור, ובשים לב לעוצמת המסוכנות הנובעת מסוג הסם ומכמותו, אינני סבור כי נכון בנסיבות להורות על שחרורו של העורר לטיפול גמילה במסגרת הליך המעצר, ומכאן שאין להתערב בהחלטת בית המשפט קמא.

לפיכך, נדחה הערר.

ניתנה והודעה היום י"ד אב תשע"ד, 10/08/2014 במעמד הנוכחים.

גד גדעון, שופט

שם הקלדנית: מיכל וקנין